ŽENSKÁ HLÍDKA.

ŘÍDÍ M. BUREŠOVÁ.

MATKA.

Nejtrpčí a nejbolestnější v životě našem jsou chvíle, kdy se musíme loučiti s našimi drahými. — Jak bolestné jest, ztrácí-li matka a otec dítko, bratr sestru, sestra bratra!

Však ještě bolestnější jest případ, kde odchází matka a zanechává rodinu osiřelou. Jest případ velice bolestný, když zemře otec, živitel rodiny, a zanechá manželku s dětmi třeba ve skrovných poměrech. Však rodina ta vždy se nějak obejde a najde prostředků ku živobytí.

Odchází-li však matka, zanechává v rodině mezeru mnohem větší a citelnější. Otec laskavý dovede si získati lásku a důvěru dítka, ale jen do jisté míry. K matce vždy dítky více lnou, a svěří jí tajnosti svého srdce, obzvláště děvčata mají více přitulnosti k matce, což jest ovšem přirozeno. Kdo je jim bližší než máti? Kdo může porozuměti, potěšiti a uleviti buď dceři neb synovi lépe než jeho vlastní a drahá matka, která vždy a všude své miláčky chrání a dala by raději vše v náhradu za své drahé, kdyby to bylo možné.

Není větší bolesti nad tu, ztratí-li rodina milovanou matku!

Pořadatelka.

Anna Kulíková ze South Omahy, Nebr. — Božena Němcová. (Pokračování.)

"Jestiť jedna velká kniha
bez omylu, bez vady,
a ta velká, svatá kniha
sluje kniha přírody!"

Člověk, který naučil se čísti z knihy přírody, jest zajisté šťastný, neb nebojí se stínu smrti . . . Příroda, jež předkládá nám plnou rukou krásy života ve svém novotvoření a hrůzy smrti, zániku všeho, podává nám svoji náruč a vábí nás v každý čas, abychom v ni vešli — a my stojíme na prahu té záhady, jíž nám učenci různě luští, a nemáme té síly pevné vůle vniknouti v záhadu onu a sblížiti se s přírodou v životě . . . až smrt nás ukládá v její otevřenou náruč . . . Hrozno! . . .

Až se pak i mně přiblíží
neúprosné smrti stín,
usteleš mi chladné lůžko,
Česká máti, ve svůj klín!

Česká máti, česká země, v ní spočinouti po životních útrapách, bylo vroucím přáním naší Boženy Němcové. Však vraťme se ku její knize přírody! . . . O jak často v zanícení chápavé mysli své četla v ní Božena! Čím jí byly varhany proti zpěvu ptačímu, proti zdravému vzduchu, prosyceného lahodným dechem květin! Sudme samy z jejích vět: "Nevěděla jsem tenkráte, co to ve mně zpívá, jaká radost hadra má šíří, ale tak volno mi bylo, že bych samou rozkoší s třepetavým skřivánkem vzhůru se byla vznesla a s ním slunci vstříc letěla!" Nejkrásnější obrazy, jež se tvoří na obloze při zapadajícím slunci, podivných forem, dovedly vábiti k sobě snivé oko Boženy. Seřadila si v mysli své hned, co vše značí, a s dobrou babičkou si o tom pohovořily. Však nemožno býti pořádě snivým dítětem a naslouchati výkladům dobré babičky. I Boženě nastala v útlém věku doba učení pro další život, což ona nezapomněla. "Matka mi donesla tabulku z jarmarku, na níž byl lístek potištěn černými literkami; nad nimi byl vymalovaný červený kohoutek." — 'Tu máš tabulku, když si pamatuješ písničky, můžeš si pamatovat i písmenka,' pravila k ní matka. — Prvým učitelem stal se strýček, tak ho všichni jmenovali, ačkoliv nebyl nikoho strýce (as tak, jak zde v Americe, "haló tetka!") a také o něm povídali, že umí více než chleba jíst. K tomu jsem druhý den šla s tabulkou se pochlubit, a on se sám nabídnul, že mne naučí literky znát, dohromady skládat v slabiky a ze slabik skládati slova; tak jsem se pomalu naučila psát; při tom jsme také zároveň psali na velikých oloučených knoflíčcích, co měl na modré kamizole našité a u dlouhé vesty s velikými kapsami učil mne strýc počítat. Ale v létě jsme se málo učili, více mne vodíval po zahradě, učil mne, jak se který strom jmenuje, dívali jsme se, jak včeličky pracují, aneb jsem s ním v květné zahradě pracovala, malíčkou motyčkou okopávala a zalévala z malé konévky; práce má za mnoho nestála, ale těšila mne a strýc měl též ze mně radost. — V zimě jsme se více učili a když jsem byla hodná, strýc mi ukázal knihu, ve které bylo plno ptáků a květin, povídal mi pohádky a učil mě zpívat." — V 6. roce přišla Božena z domu prvé, byla dána do školy. Velice zajímavé jsou dojmy z doby té, jež nám dovedně popsala v povídce "Pan učitel." Jelikož školy "na bělidle" nebylo, musela jíti Božena do Chvalína, kde sousedé zrazovali rodiče Němcové, že prý ve vesnické škole se toho moc nenaučí, že i nebývají učitelé tak cvičení, ale rodiče zůstali při svém a s provodu odvezl otec malou Boženu do Chvalína na učení. Rodiče se nemýlili, když uznali, že k životnímu vzdělání je lepší vesnická škola s řádným, svědomitým učitelem, než škola městská. Strachu měla dost a dosti ze školy Božena a vždy, když něco vyvedla, domácí ji hrozili: "No, počkej, jen až přijdeš do školy, oni tě tam naučí býti tichou!" A stará chůva, chtíc potěšit Boženu, říkávala: "Milá dušinko, to už jinak na světě není! Učení je mučení, to se musí přetrpět! Já když chodila jsem do školy, byla jsem bita jako žito." Slýchala pokřasnou, jak vzdorně tvrdívala, že děti do školy nepošle, že ona též nechodila, psát, číst neumí a je přece živa; a podepsat že děti naučí tatík sám v zimě. — Ovšem, že toto tvrzení pokřasné moc nepomohlo. Byla úředně nucena děti do školy posílati. Tu teprve bylo křiku a lání. Tu nebylo divu, že Božena se školy velice bála. (Pokračování každý 3. týden.)

Arnošt ze Schuyler, Nebr. — Ctěná redakce! Každý chrám má svého stavitele, jehož vkus a nadání jediné dovedou utvořit všechnu krásu a soulad celku. V chrámu "šťastný domov" převládá též stavitelský duch, ale není to kněz v rouše, jenž by přinášel oběti Bohu, ale jest to věrná, šlechetná žena, která věnuje ruku, srdce a celý život vykonávání povinností, které činí domov šťastným a trpělivost jest hlavní účinkující vlastností, jež často přemůže mnohé nesnáze. Jest tvrzeno, že žena dnešního dne jest přetížena věcmi, týkajícími se přítomné hodiny. Velké většině svědomitých hospodyň nezdařený pokrm, připálená pečeně, nesvědomitost obchodníků, od kterých kupuje, a špatně "padnoucí" oděv způsobí více zármutku, nežli osud té které politické strany. — Jedna velice nadaná žena nějak pojala přesvědčení, že jí zanedbává její manžel, který dřel jako mulák, aby pak vydělané peníze promrhal na její ozdobu. A to jí zhořklo její manželský stav a otrávilo její duši tou měrou, že kdykoliv byl její muž v doslechu, ulevila své přetížené mysli asi takto: "Oh well, když se dívka provdá, zamění pozornost všech mužů, jež znala, za nevšímavost jednoho." A opět: "Hm! Muž si tak uvykne na hovor své ženy, že mu to nevadí při čtení novin nic více než bzukot mouchy!" Při každém takovém výpadu manželek přímo oněměl. Obdivem snad? Nikoli! Jest čemu se diviti, že přišel k náhledu, že se příliš moc dře a že potřebuje občas se vyrazit někde v klubu! Neboť to, co mu jindy doma bylo k obveselení, mu současně, jakmile se mu to stalo pravidelnou stravou. Potom taková žena snad řekne, "muži bez rozdílu nejsou nic jiného než ochlastové a žena u nich není nic než jen otrokyní." Až mne někdy má cesta přivede na jižní stranu státu, neopomenu se zastaviti v Crete, neboť věru rád bych poznal ty "Amerikány," již slouží naší spanilé pisatelce z Crete za vzor mužů. Zde u nás, kdybychom se měli říditi dle Amerikánů, byli bychom věru národu jen pro ostudu, a to musí doznat každý, kdo čte místní zprávy a všimne si, kdo byl u policejního soudu pokutován. Jest to velmi řídký úkaz, jestli tam někdy najdeme též české jméno. Dále vezměme policejní protokol omažský a věru že může český národ s hrdostí poukázat na to, jak v malém poměru si stojí procento Čechů pokutovaných a odsouzených oproti národům jiným. A to nejsou přestupky kriminální. Ani jednou jsem neviděl v Pokroku ani Omaha Daily Bee, že by býval kdy Čech pohnán před soud pro přepadení pozdních chodců nach obchodníků, kteří otvírají závby z rána. — Dle mého pozorování nestojí americký Čech na nižším stupni mravním než "Amerikán," ten vzor muže! — Jestli se nám, českým čtenářům, zdá počet českých rozvodů velkým, jest to snad proto, že české časopisy píšou z pravidla jen o případech českých; vezmeme-li však anglické deníky, tam opět jsou uvedeny samé rozvodní pře Amerikánů a českého jména tam málokdy najdeme. Tak proč kydati hanu na českého muže? Na muže, jejž americký cestovatel Holmes staví Američanům za vzor muže, jakožto milujícího choť a starostlivého otce. Nevím, v které dědině et. pí. pisatelka strávila prvních osm roků věku svého, jisto ale je, že to nebyla Čtvrtě ani Samšín. Tam jde žena ke dvoru na "panskou" příst za tolik denně bez stravy, ale kořalku musí mít a to čtvrtku ke svačině a půlčík k obědu. Oběd pozůstává ze suchého chleba, jejž si přinesla z domova, a aby jej nelouskala suchý, tak si jej poleje kořalou. A pak, která dcerka by tam nedovedla o masopustě vyčastovat svého "hocha," až se mu dělají mžitky před očima, byla by svým družkám pro posměch! Staré pořekadlo praví, že "hodíme-li kámen mezi hejno hus, ta, kterou trefíme, se rozkřikne a ty druhé, aniž by věděly proč ta první křičí, dají se do křiku také." Ale et. paní pisatelka nepochybně neprozřetelně hodila hrst šutru a zasáhla celé hejno. Aby se však na mne nehořkla, musím jí v některých případech dáti úplně za pravdu. Já, býti ženou, nechtěl bych sám žíti s "nadupělým červeným gentlemanem." Nám mužům není na škodu, když nám některá kuráţná pisatelka ukáže na naše slabé stránky. Jen svobodné dopisovatelky varuji: Máte-li již tu kuráž, tedy počkejte, až se provdáte, jestli se vůbec kdy hodláte vdávati, neboť jinoši by mohli říci: "Pane, ta má vybroušený rozum, ta se v Americe neztratí, ale za ženu ji chtít? Ne, nemám tu smělost." Paní Novotnou prosím, aby tím **nesekla** a psala dále, neboť v jejích dopisech jest dobrého poučení. Jen to nedělat jako ten "půlmistr," jenž pokutoval celou ves, protože se nemohl dopátrat pravého vinníka a nechtěl, aby mu unikl. S pozdravem na všechny čtenáře "Pokroku Západu."

Alžběta Hotovcová, z Kramer, Nebr. — Ctěná redakce i vážená naše pořadatelko! Mnohokrát vás všechny pozdravuji a prosím o uveřejnění těchto řádek. Tak, drahé sestry, zase jdu mezi vás. Musím s vámi sdělit, že jsem byla v listopadu návštěvou ve Wilber u pí. Rychtaříkové, pí. Plačkové a pí. Korbelové. Všude jsem se měla dobře. Všechny byly zdrávy a veselý a vše mne tam těšilo. Pan Rychtařík konal svou práci v salóně. Byl veselého srdce a když přišel k obědu, s jakou radostí popadl malou Klišku. Jaký to rozdíl v otcích! Některý otec si dětí ani nevšimne a ty se ho bojí, jakmile přichází domů, neboť si nesmí ani zazpívat z obavy, že by je otec vyhodil ze světnice. A jsou-li větší a chodí do školy, nesmí se před otcem ani učit, že by jim vše, jak vyhrožuje, hodil do kamen. Také je rozdíl v mužích. — Pan Rychtařík miluje celou svou rodinu a když jsem od nich odjížděla, žádali všichni, aby tam zase přijela holka. Jela tedy a pobyla tam týden. Byla u pí. Plačkové a pí. Rychtaříkové a velice si libovala. Na nový rok přišel p. Rychtařík k obědu po jedné hodině a paní Rychtaříková mu řekla: "My večeříme bez tebe jíst po celý rok." To mi též vyprávěla deera. A vidíte, milé sestry, pan Rychtařík pobyl mezi svými milými pouze jediný měsíc v novém roce a ten musí jíst bez něho. Dobře praví pí. Koukalová, že člověk neví, co se v novém roce přihodí. S pozdravem!

Katie Scheinostová ze Spencer, Nebr. — Ctěné družky! Se zájmem sleduji naši "Ženskou Hlídku," až jest tomu hodně dávno, co jsem mezi vámi nebyla. Ale toho jsem se nenadála, že budu tak opuštěna, až budu psát podruhé. Též jsem dostala příní k Novému roku od naší pořadatelky, pí. Milostiny Burešové. Vy mně, ctěná paní, přejete šťastný a veselý Nový rok. Ale jak daleko mám od šťastného a veselého Nového roku — ztrativši manžela, který zemřel dne 26. října 1910. Věru, byly pro mne smutny ty letošní vánoce! Pro dítky moje ovšem byly radostné. Mám čtyři dítky, nejstarší jest stár 9 roků a nejmladší 3 roky. Děti ovšem nemají ještě z toho rozum, že pro vždy otce ztratily. Pro mne to byly první vánoce, kdy jsem se sama o dárky starala. Před tím vždy manžel můj se postaral, aby dítky dostaly to, na co se nejvíce těšily. — Též jsem četla dopis pí. Novákové a projevuji jí svou soustrast nad ztrátou milované deerušky. Se zájmem čtu vždy dopisy pí. Otoupalíkové, která s hrdostí píše o svých dětech. Kéž budu moci i já o svých dětech psáti s takovou radostí — jestli se totiž toho dočkám. Jsout děti jediná má radost, jež mně zbyla. Nějak jsem se zapovídala, ale jest mi velice smutno, když si na minulost vzpomenu. Když mi bylo asi 5 roků, zemřel mi otec, když mi bylo 15 roků, zemřela mi matka a teď, když mi je 28 roků, ztratila jsem manžela. A když mi je mnohdy tak smutno a trudno, tu práce a čtení přece vždy stesk můj na chvíli zaplaší. V neděli, 5. února, padal celý den sníh. Minulý měsíc byla dosti mírná zima. Také jest tady dosti nemocných. — Většinou stůňou na chřipku. Moje děti ji též dostaly. Odpusťte, že jsem vás s tak smutným dopisem obtěžovala. Pozdrav všem!

F. Netušil, Omaha, Nebr. — Ctěná redakce! Není tomu dávno, kdy ve vašem listě jsem četl dopis jedné paní. Ale kdy to bylo a odkud, se nemohu upamatovat a to číslo, ač jsem si je schoval, přece jsem dosud nenašel. Tam mezi jiným stálo: "Máme doma bibli dvě sté roků starou a přála bych si vysvětlení, jak to do bible mohlo přijít, že Bůh řekl: "Poddána budeš muži svému," kdo při tom byl, kdo to napsal a čím, dále rok atd." Nevím, jestli jsem vystihl správně všechna slova, jak to tam stálo, avšak otázky jsou tytéž. Kdyby to bývalo bylo psáno v jazyku nějakého nám neznámého národa, ani dost málo bych se nepodivil (a uměl to číst), ale že to psala žena, Češka, tomu jsem ani nevěřil, až jsem si to několikráte přečetl. My Češi, obzvláště etíme své manželky; ač veřejně je tak nejmenujeme, přec víme, že ony jsou **kněžnami** naší domácnosti. Na hodnou a vzornou ženu spadá veliká zodpovědnost za výchovu rodiny. Její vzorný život, pilná práce, bezúhonnost, je přísným rozkazem dětem i muži a jediný chybný krok její mívá dalekosáhlé následky. Nechci a tak dalece ani nemohu vykládat tajemství písma svatého nikomu. Kdo při tom byl, kdo to napsal a čím? Z otázek bych soudil, že teprve my Češi jsme zavedli čtení a psaní, ale kde se vzalo písmo, které 12letý Ježíš v chrámě Jerusalemském židům vykládal? Kdo byl při tom, když stavěla se věž Babylonská, Řím, Peking a jiná nám neznámá města? A přece věříme, že jsou anebo byla. To poddanství svému muži není tak velikým snad zlem, abychom k vůli němu měli povrhovat a pochybovat o pravdivosti Božských zákonů. Nebo není už to Božský, nebo-li přírodní zákon, že muž vyhledává družku svého života, kterou pak střeží a opatruje jako své oko a ona za tu péči jest mu poddána! Proč znovu a znovu ovdovělá žena hledá muže, aby jí dle potřeby spravoval její majetek, vedl obchody a ji jako slabší stvoření etil a chránil. To jho poddanství muži je lehké a sladké pro ženu a matku dobrou. O jiných zde není mluveno. Milá paní, nejsem tak učeným, ale přece dovedu správně číst ono zlaté písmo Boží přírody, k němuž třeba jen lépe přihlédnout a máme odpověď. Pohlédněme jen sami na sebe, na své dítky, které ještě ani nedovedou říci slovo: "Matka," a přece k nám mluví a my už dovedem jim odpovídat. Bůh dal člověku rozum a řeč, což žádný jiný tvor na světě nemá. Zvířata a ptactvo mají svůj pud, ale rozum nemají, ač kolikrát se zdá, že mnohé zvíře člověku rozumí a tudíž říkáme, že má rozum. Dle mého náhledu to není pravda. Není dokázáno, že zvíře některé má myšlenky a nemá-li myšlenky, tedy nemá i rozum. Jenom strachem, neb lichocením naučí se zvíře mnohým kouskům, avšak ze žádného zvířete nedovedem dostati odpověď na naši otázku. Jako mnohé písmo napsané není k pochopení, tak jsou i jiné věci, s kterými se denně stýkáme a potřebujem je k svému pohodlí, neb ku své výživě a přece nedovedem svým slabým lidským rozumem pochopit, z čeho povstávají a kde se tady vzaly. Není pravdou, že v tehdejších dobách byli lidé písma neznalí, neb nálezy nás poučují o překvapující vzdělanosti ve všech téměř oborech. Naše pochybnosti dnes dovede vyvrátit každý školák, avšak lidu našemu nezáleží na ničem tak, jako pátrat po zákonech Boha. Proč bych se shánět po tom, co vůbec není? Není-li Boha, tedy se není čeho bát, čemu se kořit, zkrátka o tom nemluvit. Avšak v té věci my pány nejsme. Zde mluví za nás naše srdce a náš rozum, který pomalu jen klepá a my třebas to neradi slyšeli, přece jen otvíráme a na venek před sousedy se chlubíme: "U nás pro Pána Boha nejsou žádné dvéře!" Přemýšlel a radil jsem se, jestli bych naše bojechtivé dámy neměl požádat a úřad hlavního dodavatele kanonů a jiných válečných vymožeností proti tomu nenáviděnému plemenu mužskému. Stal bych se zrádcem, ale k vůli slzné tváři jsem to už jednou udělal. Totiž až ta chystaná válka proti mužům nastane. Podle těch dopisů se máte, hoši, na co těšit! Já tak bojácný nejsem a pak já jim více přeju a přec mně naskakuje při čtení husí kůže. Jak pak potom těm, co už odjakživa byli bubáci, myslím totiž ty, co se ještě neoženili. Proto ta, která dostane nejvyšší velení, na moji žádost nezapomene a už ode dneška budu číst pilně dopisy. Recepty z kuchyně žádné nemám, ale právě mi jeden a to dobrý napadá. Kdo ho bude potřebovat, ať ho zkusí, možná, že se mu tak podaří jako mně, z čehož bych sám měl radost. Je to recept proti bolesti hlavy. Moje stará tím hodně trpí. Jeden čas ji tak silně hlava bolela, že ani nemohla u kamen vydržet a proto jsem jí chtěl ulehčit a uvařit sám. Koupil jsem ten nejlepší 'beef steak', pěkně jsem ho paličkou utloukl, posolil a řádně napepřil, do pekáčku jsem nalil vody, přidal kmínu a maso jsem strčil do pekáčku k pečení. Stará nevěděla, co budu kuchtit, jen se na mě dívala a já z její tváře jsem četl její spokojenost. Najednou se dala do takového smíchu, že jsem myslel, že se jí něco stalo a starostlivě se ptám, co je jí. Smíchem až uplakaná se mně ptá: "Co to připravuješ?" "Inu, beef steak!" — "A to ho dáváš do vody?" — Bylo mě trochu hanba, ale naposledy jsme se smáli oba a bolest jako když utne. Proto myslím, že za zkoušku by to stálo, což by bych každému ze srdce přál.

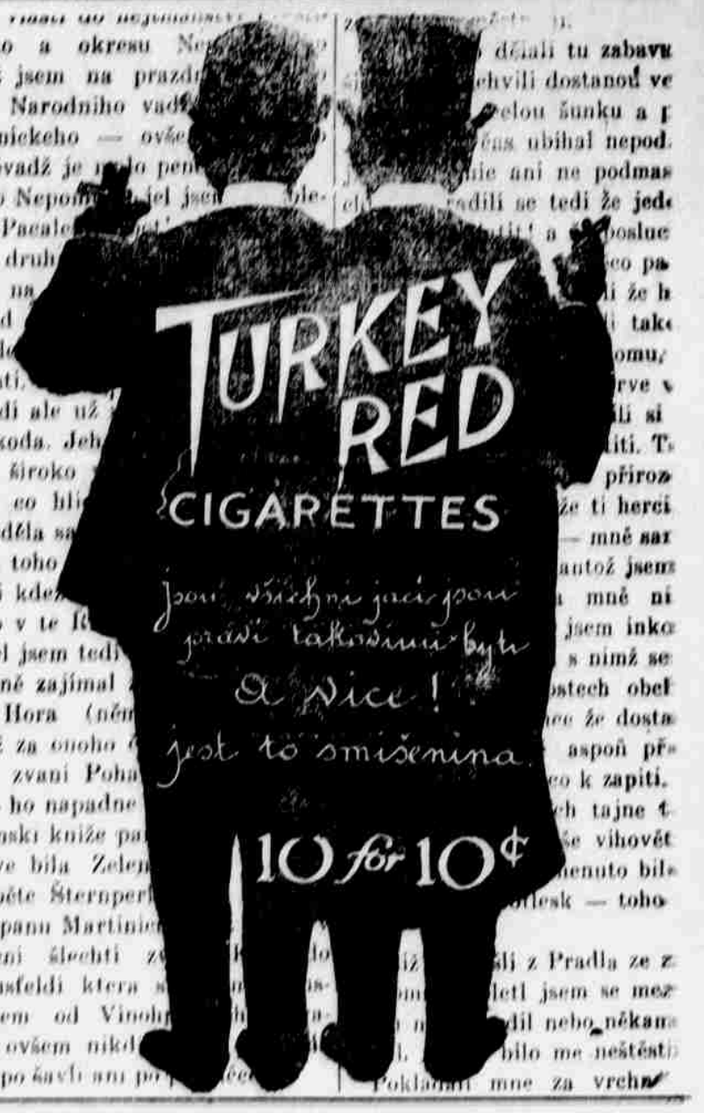

Katalog zdarma. Píšte si on.

RIEGROVA
MONOGRAM
WHISKA
Express se předem vyplatí.
8 plných kvartů.
Riegrovy "Monogram" privátní whisky $5
4 plné kvarty
Riegrovy "MONOGRAM" privátní whisky, zvlášť dobré $3
Zdarma dvě vzorkové lahve s nálevkou a výtvrtkou při každé objednávce. Přes 100,000 zákazníků tvrdí, že naše wiska je daleko nejlepší. V lahodnosti a příchuti žádná se jí nevyrovná. Pošlete peníze a objednávku. Vrátí se vám, jestliže vás whiska neuspokojí. Objednejte hned. 20tf
J. RIEGER & CO
1903 Genesee St, Kansas City, Mo.

ČESKÁ ÚSTŘEDNÍ KANCELÁŘ
AMERICAN INVESTMENT CO
638 Bee Bldg
OMAHA, NEB.
NOTÁŘSTVÍ
Převody Půjčky
Pojištění
POZEMKY, KOLONIZACE, FARMY

J. P. GUTH
ARCHITEKT
Úřadovna: 516 Paxton Blk.
Telefon Red 1937
OMAHA, 21tf NEBRASKA.

Na prodej! Laciné a úrodné pozemky. Na prodej!

Každý přičinlivý člověk, který vládne několika sty dollary, může počíti farmařit. Zde postavíte stavby lacino, v létě můžete farmařit a po polní práci můžete jíti na výdělek, vydělat si na splátky a tak sobě zajistovati domov na stará léta a vymaniti své dítky z drápů monopolu, býti svým vlastním pánem nad sebou a majitelem výnosné farmy za pár roků. Pozemky leží nedaleko okresního města Phillips v "Nové Praze", československé to osadě, kde nyní žije mnoho krajanů. Hledí skvělé budoucnosti vstříc. — Ceny a popis krajiny zašleme zdarma. Úkaz a projížďka po našich pozemcích bezplatně. V případě koupě slevíme na cestovném sem. 11tf

Píšte hned na: JOHN SCHAUER, zástupce B—T.
Česko-Americké Pozemkové a Půjčovní Společnosti.
PHILLIPS, PRICE CO., WISCONSIN.